

**AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH**
im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie

**AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
IM. JANA AMOSA KOMENSKIEGO W LESZNIE**

INSTYTUT PEDAGOGICZNY

Kierunek: Pedagogika

Studia drugiego stopnia

REGULAMIN PRAKTYKI ZAWODOWEJ

**obowiązujący od
roku akademickiego 2022/2023**

I Ogólne wytyczne dotyczące praktyki (Rok i tryb studiów: I i II rok – studia stacjonarne)

1. Struktura i organizacja praktyk:
Studenci studiów II stopnia na kierunku pedagogika w Akademii Nauk Stosowanych im. J. A. Komeńskiego w Lesznie mają obowiązek odbycia programowych praktyk zawodowych:
 - w trakcie I roku studiów w wymiarze nie mniejszym niż 240 godzin,
 - w trakcie II roku studiów w wymiarze nie mniejszym niż 240 godzin.
2. Praktyki są zintegrowane z tygodniowym i całorocznym rozkładem zajęć w Instytucie Pedagogicznym.
3. Wykaz godzin w poszczególnych latach i semestrach:
 - 1) I rok, I semestr: 120 godzin,
 - 2) I rok, II semestr: 120 godzin,
 - 3) II rok, III semestr: 120 godzin, w tym minimum 40 godz. związanych z wybraną specjalnością,
 - 4) II rok, IV semestr: 120 godzin, w tym minimum 40 godz. związanych z wybraną specjalnością).
4. Żeby zapewnić możliwość odbycia praktyki, Dyrektor Instytutu Pedagogicznego zapewni w Instytutowym Harmonogramie Roku Akademickiego dni wolne od zajęć dydaktycznych w Uczelni, a przeznaczone na realizację praktyk.
5. Praktyki odbywają się na podstawie Porozumienia zawartego między dyrektorem placówki, w której student będzie odbywał praktykę, a dyrektorem Instytutu Pedagogicznego. Instytut Pedagogiczny sprawuje nadzór formalny nad organizacją praktyk oraz opiekę merytoryczną. Bezpośrednim przełożonym studentów odbywających praktykę zawodową jest, z ramienia Instytutu, instytutowy opiekun praktyki. Odpowiada on za realizację praktyki zgodnie z jej celami i ustalonym programem. Jest również upoważniony do rozstrzygania spraw związanych z przebiegiem praktyki. Instytutowy opiekun praktyk ma prawo do kontroli studenta odbywającego praktykę oraz konsultacji z opiekunem praktyki.
6. W czasie odbywania praktyki student podlega obowiązującej w placówce dyscyplinie pracy. Naruszenie przez studenta zasad dyscypliny pracy może skutkować odwołaniem go z odbywanej praktyki.
7. Podczas praktyki student ponosi ewentualne koszty przejazdu. Placówka, w której student odbywa praktykę nie zawiera z nim umowy o pracę i nie jest zobowiązana do wypłacenia mu żadnego wynagrodzenia z tytułu odbywanej praktyki.
8. Student jest zobowiązany do posiadania aktualnego ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i innych okoliczności specyficznych dla kierunku i miejsca praktyk.

II Przebieg praktyk zawodowych

1. Studenci realizują praktykę w placówce wymienionej na liście przygotowanej przez instytutowego opiekuna praktyki. Student może realizować praktykę także w placówce spoza listy po przedniej akceptacji miejsca przez uczelnianego opiekuna praktyki, konsultacje z opiekunem praktyki mają charakter wspierający studenta w wyborze odpowiedniej placówki/instytucji umożliwiającej zrealizowanie wskazanych efektów uczenia się.

2. Studenci II roku realizują praktykę zgodną z wybraną specjalnością w wymiarze nie mniejszym niż 80 godzin (40 godzin w semestrze III i 40 godzin w semestrze IV).
3. Student zobowiązany jest zrealizować praktykę w instytucji (lub instytucjach), której specyfika pozwoli mu poznać pracę z osobami z różnych grup wiekowych (dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi).
4. W ramach przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela student jest zobowiązany zrealizować praktykę zawodową w szkole podstawowej oraz w szkole ponadpodstawowej w wymiarze nie mniejszym niż 80 godzin (40 godzin w semestrze III i 40 godzin w semestrze IV).
5. W ramach przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela praktyka zawodowa jest częściowo zintegrowana z realizacją przedmiotów: Pedagogiczne warsztaty zawodoznawcze, Psychologia rozwoju w biegu życia, Pedagogika specjalna.
6. Studenci wszystkich specjalności mogą częściowo realizować praktykę w innych formach jak: prowadzenie drużyny zuchowej lub harcerskiej; pełnienie roli wychowawcy kolonijnego; wychowawcy w świetlicach szkolnych lub środowiskowych, klubach dziecięcych i domach kultury; uczestnictwo w akcjach charytatywnych i społecznych.

III Dokumentacja praktyk

1. Dziennik praktyk. Dziennik jest wypełniony przez studenta i podpisany przez opiekuna praktyk wyznaczonego w miejscu odbywania praktyki po każdym dniu pobytu w placówce oraz zawierający potwierdzenie zaliczenia praktyk przez instytucyjnego opiekuna praktyk. Po każdym roku student wypełnia sprawozdanie z realizacji praktyki zawodowej zawierające kartę samooceny. Student zobowiązany jest rzetelnie wypełnić dziennik praktyk z dokładnym wyszczególnieniem ilości godzin hospitowanych, prowadzonych oraz współpracy z nauczycielem.
2. Opinia z oceną wystawioną przez opiekuna praktyki wyznaczonego w miejscu odbywania praktyki.
3. Załączniki: portfolio, w którym znajdują się: potwierdzenia i dokumentacja na temat zrealizowanych mini zadań zawodowych, zeszyt obserwacji, zagadnienia hospitacyjne, opracowane fragmenty oraz pełne scenariusze zajęć, scenariusze imprez np. balików karnawałowych, zabaw andrzejkowych, środki dydaktyczne, zdjęcia z realizacji praktyki, artykuły prasowe itp. Po sprawdzeniu należą one do studenta.
4. Ankiety:
 - ocena studenckiej praktyki zawodowej przez studenta,
 - ocena studenckiej praktyki zawodowej przez opiekuna praktyk w zakładzie pracy.

IV Ocena praktyki

Pierwszy rok:

- semestr I: zaliczenie z oceną,
- semestr II: zaliczenie z oceną,

Drugi rok:

- semestr III: zaliczenie z oceną,
- semestr IV: zaliczenie z oceną.

Ocena końcowa z praktyki zawodowej wyliczana jest na podstawie następujących składowych:

- 45% - ocena zakładowego opiekuna praktyk (Z)
- 40% - realizacja mini zadań (S)
- 15% - ocena opiekuna praktyk (U)

$0,45 \times Z + 0,4 \times S + 0,15 \times U = \text{ocena końcowa.}$

Ocenę końcową wystawia instytutowy opiekun praktyk.

Pierwszy i drugi rok:

Warunkiem zaliczenia praktyki jest obecność i aktywność na praktykach, wykonywanie zadań wyznaczonych przez opiekunów praktyki, dostarczenie wypełnionego dziennika praktyk oraz portfolio.

Student powinien otrzymać opinię z oceną wystawioną przez opiekuna praktyki w miejscu odbywania praktyki.

W opinii o przebiegu praktyki proponuje się uwzględnić następujące kryteria: stopień realizacji zadań zawartych w programie praktyk, w tym informacje o realizacji mini zadań zawodowych, przygotowanie merytoryczne, przygotowanie metodyczne, postawa wobec innych osób, stosunek do zawodu, umiejętność współdziałania w zespole, inne aspekty istotne w ocenie pracy oraz predyspozycje do zawodu pedagoga/nauczyciela.

Szczegółowe kryteria oceny poszczególnych form praktyki zawodowej:

Ocena bardzo dobry:

1. Bardzo dobre lub dobre opinie wystawione przez zakładowych opiekunów praktyki.
2. Prawidłowo i systematycznie prowadzona dokumentacja, w tym:
 - udokumentowanie realizacji wszystkich godzin praktyk przewidzianych w planie studiów w dzienniku praktyk; dziennik praktyk powinien być systematycznie wypełniany przez studenta i podpisany przez zakładowego opiekuna praktyk po każdym dniu pobytu w placówce; po każdym roku student wypełnia znajdujące się w dzienniku, sprawozdanie z realizacji praktyki zawodowej zawierające kartę samooceny studenta; student zobowiązany jest rzetelnie wypełniać dziennik praktyk z dokładnym wyszczególnieniem liczby godzin zajęć obserwowanych, prowadzonych z opiekunem lub samodzielnie, zrealizować zadania ujęte w regulaminie praktyki zawodowej, udokumentować w dzienniku godziny przeznaczone na pracę własną oraz estetycznie wypełnić dziennik;
 - oddawane terminowo porozumienia lub zaświadczenia z pracy potwierdzające przyjęcie na praktykę;
 - rzetelnie i systematycznie prowadzone portfolio*, dobrze dobrane materiały do zrealizowanych treści.

Ocena dobry plus:

1. Bardzo dobre lub dobre opinie wystawione przez zakładowych opiekunów praktyki.
2. Dokumentacja prowadzona z uchybieniami, w tym:
 - prawidłowe udokumentowanie realizacji wszystkich godzin praktyk przewidzianych w planie studiów w dzienniku praktyk; dziennik praktyk prowadzony z drobnymi uchybieniami,
 - oddawane terminowo porozumienia lub zaświadczenia z pracy potwierdzające przyjęcie na praktykę;
 - rzetelnie i systematycznie prowadzone portfolio*, dobrze dobrane materiały do zrealizowanych treści.

Ocena dobry:

1. Dobre opinie wystawione przez zakładowych opiekunów praktyki.
2. Dokumentacja prowadzona z uchybieniami, w tym:

- udokumentowanie realizacji wszystkich godzin praktyk przewidzianych w planie studiów w dzienniku praktyk; dziennik praktyk prowadzony z uchybieniami;
- oddawane terminowo porozumienia lub zaświadczenia z pracy potwierdzające przyjęcie na praktykę;
- rzetelnie i systematycznie prowadzone portfolio*, dobrze dobrane materiały do zrealizowanych treści.

Ocena dostateczny plus:

1. Dobre lub dostateczne opinie wystawione przez zakładowych opiekunów praktyki.
2. Dokumentacja prowadzona z uchybieniami, w tym:
 - udokumentowanie realizacji wszystkich godzin praktyk przewidzianych w planie studiów w dzienniku praktyk; dziennik praktyk prowadzony ze znacznymi uchybieniami;
 - oddawane terminowo porozumienia lub zaświadczenia z pracy potwierdzające przyjęcie na praktykę;
 - w portfolio* materiały słabo dobrane do realizowanych treści.

Ocena dostateczny:

1. Dostateczne opinie wystawione przez zakładowych opiekunów praktyki.
2. Dokumentacja prowadzona ze znacznymi uchybieniami, w tym:
 - udokumentowanie realizacji wszystkich godzin praktyk przewidzianych w planie studiów w dzienniku praktyk; dziennik praktyk mało czytelny i ze znacznymi błędami;
 - oddawane terminowo porozumienia lub zaświadczenia z pracy potwierdzające przyjęcie na praktykę;
 - brak portfolio* lub portfolio prowadzone niezgodnie z treściami realizowanymi w czasie praktyki.

*Portfolio stanowią różnorodne dokumenty potwierdzające działania studenta w trakcie praktyki, w tym potwierdzone i udokumentowane wykonanie mini zadań zawodowych np. opracowane fragmenty oraz pełne scenariusze zajęć, scenariusze imprez, spotkań; środki dydaktyczne, zdjęcia z realizacji praktyki, artykuły prasowe, opisy przypadków, przykładowe wzory dokumentów funkcjonujących w instytucji, prezentacje, narzędzia wykorzystywane w pracy na praktykach itp.

ZAKRES PROGRAMOWY PRAKTYKI

I Cele

1. Cele ogólne:

Głównym celem praktyk zawodowych jest praktyczne przygotowanie studentów do podjęcia pracy w charakterze pedagoga, zgodnie ze studiowaną specjalnością poprzez zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych, kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój oraz przestrzeganie zasad etyki zawodowej.

Celem praktyk zawodowych jest ponadto zdobycie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki z rzeczywistością pedagogiczną.

2. Cele szczegółowe:

- zapoznanie studentów ze strukturą organizacyjną, obowiązkową dokumentacją i pracą pedagogiczną w różnych typach placówek,
- przygotowanie studentów do pracy pedagogicznej poprzez praktyczne zastosowanie zdobytych w czasie studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych, integrowanie wiedzy z poszczególnych dyscyplin naukowych,
- kształtowanie podstawowych kompetencji zawodowych poprzez obserwację działań opiekuńczo-wychowawczych, pomocowych, doradczych, dydaktycznych i in. realizowanych przez opiekuna praktyki,
- rozwijanie umiejętności pracy z osobami w różnym wieku poprzez umożliwienie studentowi prowadzenia zajęć,
- kształtowanie umiejętności praktycznych poprzez opracowanie dokumentacji zajęć (np. scenariusza zajęć, planu dnia, harmonogramu spotkania) i ich przeprowadzenie,
- przygotowanie do tworzenia optymalnych warunków do rozwoju dzieci, młodzieży, i/lub dorosłych,
- kształtowanie postawy refleksyjnego praktyka,
- zdobywanie doświadczenia w samodzielnym i/lub zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych,
- weryfikowanie własnych predyspozycji do wykonywania zawodu,
- zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną.

II Zadania

1. Zadania ogólne:

- 1) zapoznanie się z funkcjonowaniem różnego typu placówek oświatowych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, pomocowych, kulturalnych i/lub innych, w których może podejmować działania ogólnopedagogiczne, pedagogiczne zgodnie ze studiowaną specjalnością oraz dydaktyczno-wychowawcze nauczyciela;
- 2) zdobycie umiejętności i kompetencji zawodowych w działaniach praktycznych;
- 3) konfrontowanie nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych podczas zajęć w Uczelni z rzeczywistością pedagogiczną.

2. Zadania szczegółowe:

- 1) do zrealizowania przez studenta za każdym razem przy podejmowaniu praktyki w nowej instytucji:

- poznanie charakteru, struktury i organizacji pracy placówki,
 - zapoznanie się z przepisami, regulaminami obowiązującymi w placówce oraz prowadzoną dokumentacją (w miarę możliwości udostępnioną przez daną placówkę), w tym z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy;
 - zapoznanie z zadaniami i obowiązkami pełnionymi przez pedagoga na danym stanowisku pracy oraz zasadami etyki zawodowej.
- 2) w semestrze I i II studenci realizują zadania opisane w kartach opisu przedmiotów zajęć w części zintegrowanych z praktyką zawodową: Pedagogicznych warsztatów zawodoznawczych, Psychologii rozwoju w biegu życia, Pedagogiki specjalnej.
- 3) w semestrze III i IV charakter zadań związany jest ze specyfiką placówki związanej z wybraną przez studenta specjalnością oraz pracą dydaktyczno-wychowawczą wynikająca z przygotowania do zawodu nauczyciela;
- 4) do zrealizowania przez studenta na I roku studiów (semestr I i II):
- obserwowanie działań podejmowanych przez opiekuna praktyk w instytucji (wykorzystywanych form i metod pracy, sposobów nawiązywania relacji, zapoznanie z wykorzystywanymi materiałami i narzędziami pracy, analiza prowadzonej dokumentacji);
 - obserwowanie zachowań podopiecznych, wychowanków, pomocobiorców, klientów i/lub innych osób (analiza ich zachowań, reakcji, kontaktu);
 - uczestnictwo w różnego typu zajęciach, działaniach realizowanych przez placówkę np. zebraniach, szkoleniach, imprezach, zajęciach specjalistycznych;
 - przygotowanie kart obserwacji z zajęć, imprez, spotkań, rozmów itp., które obserwował student wraz z własnymi wnioskami;
 - przygotowanie materiałów, narzędzi, scenariuszy zajęć, notatek itp. zleconych przez opiekuna praktyki;
 - asystowanie opiekunowi praktyk w czasie jego pracy i nawiązywanie kontaktu z podopiecznymi, wychowankami, pomocobiorcami, klientami i/lub innymi osobami korzystającymi z działań placówki;
 - pomoc w przygotowaniu i organizacji spotkań, imprez, zajęć realizowanych w danej instytucji i nadzorowanych przez opiekuna praktyki oraz przygotowanie sprawozdań z ich realizacji);
 - przygotowanie opisu funkcjonowania wybranych podopiecznych, wychowanków, pomocobiorców, klientów i/lub innych osób korzystających z działań placówki (w oparciu o obserwację, dostępną dokumentację, nawiązany kontakt, informacje od opiekuna praktyk) i zaproponowanie dla nich konkretnych działań (opiekuńczych, wychowawczych, edukacyjnych, animacyjnych, pomocowych itp. – określonych przez opiekuna praktyk);
 - mini zadanie do wykonania podczas semestru pierwszego (minimum jedno):
przygotowanie monografii instytucji oświatowej;
lub
przygotowanie monografii instytucji opiekuńczej, pomocowej, terapeutycznej lub resocjalizacyjnej;
 - mini zadanie do wykonania podczas semestru drugiego (minimum jedno):
przygotowanie projektu profilaktycznego skierowanego do grup dzieci i/lub młodzieży;
lub
przygotowanie projektu profilaktycznego skierowanego do grup dorosłych i/lub starszych.
- 5) do zrealizowania przez studenta na II roku studiów (semestr III i IV):

- obserwowanie działań podejmowanych przez opiekuna praktyk w instytucji (wykorzystywanych form i metod pracy, sposobów nawiązywania relacji, zapoznanie z wykorzystywanymi materiałami i narzędziami pracy, analiza prowadzonej dokumentacji);
- obserwowanie zachowań uczniów, podopiecznych, wychowanków, pomocobiorców, klientów i/lub innych osób (analiza ich zachowań, reakcji, kontaktu);
- wyciąganie wniosków z obserwacji pracy klasy, zachowań i postaw dzieci i młodzieży, funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji lub zajęć poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- współdziałanie z opiekunem praktyk zawodowych, nauczycielami i specjalistami w celu poszerzania swojej wiedzy;
- wyciąganie wniosków z obserwacji: pracy wychowawcy klasowego, rady pedagogicznej, zespołu wychowawców klas, zajęć organizowanych w szkole, w tym zajęć pozalekcyjnych, sposobu organizacji dyżurów w czasie przerw, wycieczek szkolnych oraz innych form życia szkolnego;
- uczestnictwo w różnego typu zajęciach, działaniach realizowanych przez placówkę np. zebraniach, szkoleniach, imprezach, zajęciach opiekuńczo-wychowawczych, specjalistycznych;
- przygotowanie kart obserwacji z zajęć, imprez, spotkań, rozmów itp., które obserwował student wraz z własnymi wnioskami;
- samodzielne przygotowanie materiałów, narzędzi, środków dydaktycznych itp., możliwych do wykorzystania w czasie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, dydaktyczno-wychowawczych, profilaktycznych, w pracy z rodziną i organizacji czasu wolnego (odpowiednio do wybranej specjalności);
- samodzielne wykorzystanie przygotowanych materiałów, narzędzi, środków dydaktycznych pod okiem opiekuna praktyki;
- samodzielne przygotowanie scenariuszy zajęć dydaktycznych, opiekuńczych, wychowawczych, resocjalizacyjnych i zrealizowanie wybranych z nich pod okiem opiekuna praktyk;
- samodzielne zaplanowanie, zorganizowanie i zrealizowanie działań dydaktyczno-wychowawczych, opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych, wspierających rodzinę czy organizujących czas wolny na terenie instytucji (adekwatnie do studiowanej specjalności);
- współorganizacja spotkań, imprez, zajęć realizowanych w danej instytucji i nadzorowanych przez opiekuna praktyki oraz przygotowanie sprawozdań z ich realizacji;
- nawiązywanie kontaktu z uczniami, podopiecznymi, wychowankami, pomocobiorcami, klientami i/lub innymi osobami korzystającymi z działań placówki i samodzielne prowadzenie rozmów;
- mini zadanie do wykonania podczas semestru trzeciego (minimum jedno):
przygotowanie i realizacja trzech powiązanych tematycznie scenariuszy zajęć wychowawczych, integracyjnych, terapeutycznych, wolnoczasowych, kulturalnych itp.
lub
przygotowanie i realizacja scenariusza wydarzenia kulturalnego, imprezy okolicznościowej, wycieczki w szkole lub instytucji pomocowej, terapeutycznej, wychowawczej, resocjalizacyjnej;

- mini zadanie do wykonania podczas semestru czwartego (minimum jedno):
opis funkcjonowania zespołu klasowego/innego zespołu (analiza grupy) na podstawie obserwacji i analizy dokumentów;
 lub
opis funkcjonowania ucznia/podopiecznego (analiza indywidualnych przypadków) na podstawie obserwacji i analizy dokumentów.

III Zadania organizatora praktyk

1. Przez organizatora praktyk rozumie się instytucję, która przyjmuje studenta na praktykę.
2. Organizator praktyk zobowiązuje się do zapewnienia warunków niezbędnych do przeprowadzenia praktyki, a w szczególności do:
 - a) ustanowienia zakładowego opiekuna praktyki, który ma za zadanie:
 - sprawować merytoryczną opiekę nad praktykantem,
 - pełnić funkcję jego bezpośredniego przełożonego,
 - po zakończonej praktyce dokonać oceny praktykanta i przebiegu praktyki;
 - b) zapewnienia odpowiednich stanowisk pracy zgodnie z możliwością zrealizowania właściwych efektów praktyki;
 - c) zapoznania studentów z zakładowym regulaminem pracy, zakładowymi przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy;
 - d) nadzoru nad realizacją przez studentów zadań wynikających z programu praktyki;
 - e) przygotowania opinii o zrealizowanej przez studenta praktyce wraz z oceną końcową.
 - f) uczestniczenia w ewaluacji przeprowadzonej przez Uczelnię,
 - g) umożliwienia przeprowadzenia kontroli praktyk.
3. Opiekunem praktyki studenckiej (przygotowującej do zawodu nauczyciela) może być nauczyciel posiadający stopień awansu zawodowego: nauczyciel dyplomowany, nauczyciel mianowany lub nauczyciel kontraktowy (z minimalnym 3-letnim stażem zawodowym na stanowisku nauczyciela).

IV Miejsca praktyki

1. Praktyki zawodowe są realizowane w przedszkolach, szkołach podstawowych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych i innych placówkach systemu oświaty udzielających wsparcia uczniom, rodzicom, opiekunom lub nauczycielom.
2. Student może realizować ponadwymiarową liczbę godzin praktyki zawodowej w innych formach jak: działalność społeczna i wolontariacka podejmowana w kołach naukowych i samorządach studenckich, prowadzenie drużyny zurlojęwej lub harcerskiej, pełnienie roli wychowawcy kolonijnego, wolontariat realizowany w świetlicach szkolnych lub środowiskowych, klubach dziecięcych, domach kultury itp.

PRZYKŁADOWE MIEJSCA PRAKTYK:

Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i praca z rodziną:

żłobki i kluby malucha,
 przedszkola i szkoły podstawowe,
 placówki opiekuńczo-wychowawcze (np. domy dziecka),
 poradnie (rodzinne, psychologiczno-pedagogiczne i specjalistyczne),
 świetlice, bursy, internaty, ochotnicze hufce pracy,

domy pomocy społecznej,
gminne ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, miejskie ośrodki pomocy rodzinie.

Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z pedagogiką resocjalizacyjną:

młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
szkolne schroniska młodzieżowe,
świetlice socjoterapeutyczne i środowiskowe,
szkoły (w ramach realizacji specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej) oraz sądy (na stanowisku kuratora),
policja, straż miejska, służba celna i graniczna,
pogotowia opiekuńcze,
zakłady karne oraz areszty śledcze,
zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich.

DYREKTOR
Instytutu Pedagogicznego
Koscielniak
dr Monika Koscielniak